

Vrienden van het **AIRBORNE MUSEUM**

Geheel vernieuwde en aangevulde 'Roll of Honour' van de Slag om Arnhem verschenen

Op 15 september 2011 vond in restaurant Schoonoord in Oosterbeek de presentatie plaats van de geheel vernieuwde en aangevulde 'Roll of Honour of the Battle of Arnhem'.

De eerste editie van de 'Roll of Honour' werd in 1986 door de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum uitgegeven. Deze was samengesteld door de heer Jan Hey uit Hengelo. Daarna zijn er in de loop der jaren drie herdrukken met aanvullingen uitgekomen. In de afgelopen 25 jaar zijn veel nieuwe gegevens bekend geworden, mede doordat archieven toegankelijker zijn dan voorheen. Een team van ruim twaalf amateur-historici uit binnen- en buitenland heeft enkele jaren onder leiding van Geert Maassen en Philip Reinders intensief gewerkt om samen met Jan Hey de bestaande 'Roll of Honour' aan te vullen en te corrigeren. Het resultaat is een in feite geheel nieuwe uitgave, die ook weer is uitgegeven door de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum.

Dit naslagwerk bevat, onderverdeeld per militaire een-

heid, de gegevens van alle mannen, die in geallieerde krijgsdienst tijdens of ten gevolge van de gevechtshandelingen in de regio Arnhem in september 1944 het leven lieten. Het gaat hierbij in de eerste plaats om: achternaam, voornaam (en eventuele overige voorletters), rang, legernummer en leeftijd. Daarnaast wordt, voor zover bekend, informatie vermeld over wanneer, waar en hoe de betrokkene stierf, op welke plek hij in eerste instantie werd begraven, en waar hij zijn laatste rustplaats kreeg.

In de vijfde druk zijn in vergelijking met de vorige uitgave 24 nieuwe namen met bijbehorende gegevens opgenomen. Tien namen zijn vervallen omdat bleek dat ze niet bij de Slag om Arnhem betrokken waren of niet ten gevolge van de gevechtshandelingen waren overleden. De cijfers van Appendix A geven aan dat 1915 mannen, inclusief 243 leden van de luchtmacht en 82 Air Despatchers, om het leven kwamen. Slechts bij ruim 570 van hen zijn de teksten niet veranderd sinds de vorige uitgave.

Veel aanvullende gegevens werden toegevoegd over degenen die in Duitsland in kampen of ziekenhuizen stierven.

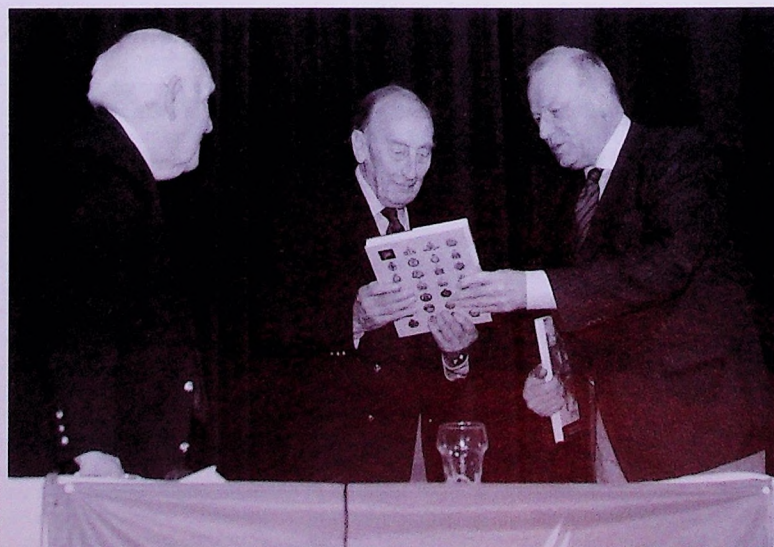

FOTO: ROGER BEETS

Ben Kolster, voorzitter van de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum, overhandigt een van de eerste exemplaren van de Roll of Honour aan Peter Wilkinson, Leader of the 2011 Pilgrimage. Links Johnny Peters, voorzitter van de AVC.

Nieuwe informatie werd gevonden in de z.g. 'casualty files' in de National Archives in Londen en ook de archieven van de Commonwealth War Graves Commission werden grondig nageplozen. Poolse militaire documenten werden geraadpleegd in The Polish Institute and Sikorski Museum in Londen.

Ook de gegevens over de gewonden, die in Apeldoornse ziekenhuizen terecht kwamen, werden uitgezocht, op een rijtje gezet en in dit boek opgenomen.

Tevens is er een hoofdstuk over de onbekende soldaten toegevoegd. Ruim 280 graven van onbekende militairen zijn op dit moment bekend, waarvan 240 op het Arnhem Oosterbeek War Cemetery. De door Jan Hey vervaardigde tabel (Appendix A) laat zien dat 424 militairen nog worden vermist. Het voorgaande betekent dus dat de menselijke resten van ongeveer 140 leden van de geallieerde krijgsmacht, die betrokken waren bij de Slag om Arnhem nimmer zijn aangetroffen of dat de vondst daarvan niet werd gemeld.

De nieuwe 'Roll of Honour' is een prachtige uitgave. Het boek heeft een moderne lay-out en een fraaie vormgeving gekregen. Er zijn 225 foto's en andere illustraties opgenomen, waarvan het merendeel nooit eerder is gepubliceerd. Het gebonden boek telt 272 pagina's. Het ISBN nummer is 9789081755306. Door sponsoring is de prijs van deze uitgave slechts € 24,95. De nieuwe editie is te koop in het Airborne Museum in Oosterbeek en bij de plaatselijke boekwinkels. Ook is het te bestellen bij de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum via info@vriendenairbornemuseum.nl of per telefoon 0318-638633. In het Verenigd Koninkrijk kunnen ze worden besteld bij Niall Cherry. De eerste drie exemplaren zijn tijdens de afgelopen septemberherdenking aangeboden aan Jan Hovers, directeur van het Airborne Museum in Oosterbeek, aan Peter Wilkinson, *Leader of the Pilgrimage 2011* en aan Johnny Peters, voorzitter van de Arnhem Veterans Club.

Speciale aanbieding

Als speciale aanbieding kan de 'Roll of Honour' via de Vereniging Vrienden ook aangeschaft worden in combinatie met het boek 'Who is Who, Order of Battle of Airborne Officers and Warrant Officers who fought at Arnhem'. De prijs voor deze aanbieding bedraagt € 30,- + portokosten: € 7,50. Graag bestellen via info@vriendenairbornemuseum.nl of per telefoon 0318-639633.

Luisterstenen onthuld bij het Airborne Museum en bij Hotel Dreijeroord

Op donderdag 1 september 2011 werd bij het Airborne Museum in Oosterbeek een nieuwe 'luistersteen' onthuld. Deze luistersteen, die deel uitmaakt van de 'Liberation Route' kwam mede tot stand dankzij een royale financiële bijdrage, die werd verkregen door de verkoop van het inmiddels zeer populaire 'Airborne Bier'. In 1999 nam Gerrit Staal, oud-inwoner van Heelsum, het initiatief tot het produceren van dit bijzondere bier, met het doel geld te verzamelen voor speciale projecten, die met de herdenking van de Slag om Arnhem te maken hebben. De onthulling van de luisterplek bij Hartenstein gebeurde door de bekende

FOTO: BERRY DE REUS

Op 1 september werd bij het Airborne Museum in Oosterbeek een 'luistersteen' onthuld. Op de foto u.l.n.r. Driekus Heij (voorzitter van de Stichting Airborne Museum), Gerrit Staal (initiatiefnemer voor het Airborne Bier), Paul Tirion (Peningmeester van de Stichting Airborne Museum), Erik Heinrich (wethouder), Jan Hovers (directeur van het Airborne Museum) en Hans Wiegel (voorzitter van de Nederlandse Bierbrouwers).

Nederlandse politicus Hans Wiegel, in zijn functie als voorzitter van de Nederlandse Bierbrouwers.

Ook bij Hotel Dreijeroord in Oosterbeek staat nu een luistersteen. Deze werd op zondag 18 september 2011 onthuld door de 87-jarige veteraan John Crosson. John diende in september 1944 als scherpschutter bij 7 KOSB en nam deel aan de gevechten rond Hotel Dreijeroord, dat bij de Britten bekend stond als The White House. De directeur van Hotel Dreijeroord, Jan-Willem van der Straaten, nam het initiatief om een luisterkei te laten plaatsen op deze zo belangrijke historische plek.

Tony Hibbert geëerd

Op zaterdag 17 september 2011 werd in aanwezigheid van een groot aantal genodigden een receptie en diner gehouden in restaurant De Kromme Dissel in Heelsum, ter ere van Major Tony Hibbert MBE MC (retd). De gastheer bij deze bijzondere bijeenkomst was de Colonel Commandant van het Parachute Regiment, Major General Jonathan Shaw CBE. In een aantal redevoeringen werd ingegaan op de zeer bijzondere militaire carrière van Tony Hibbert. Voor zijn inzet tijdens de Tweede Wereldoorlog en ook voor zijn na-oorlogse activiteiten op velerlei gebied, ontving hij uit handen van de Colonel Commandant een indrukwekkend sierzwaard. Tony Hibbert besloot dit zwaard te bestemmen als 'wissel-ereteken', dat jaarlijks zal worden uitgereikt aan de beste officier van het Parachute Regiment.

Ook Hiltje van Eck werd in het zonnetje gezet. Zij helpt Tony Hibbert bij veel van zijn activiteiten en zij organiseerde o.a. verschillende reünies voor leden van het voormalig Nederlands Verzet en veteranen van de twee 'Pegasus' ontsnappingsoperaties. Daarnaast is zij de Nederlandse vertegenwoordigster van de Arnhem 1944 Fellowship. Hiltje ontving uit handen van

FOTO NIENKE VAN ECK

Tijdens een speciale bijeenkomst op 17 september 2011, ontving Major Tony Hibbert (retd) uit handen van de commandant van het Parachute Regiment, Major General Jonathan Shaw, een prachtig sierzwaard.

de Britse ambassadeur Paul Arkwright een prachtige sierdolk met inscriptie.

'De Zeer Schone Uren'

In 1990 kreeg de toenmalige gemeentearchivaris van Renkum, Geert Maassen, een wel heel bijzonder dagboek uit de periode van de Slag om Arnhem in handen. Het was in 1944 geschreven door Bob Castendijk, een 15-jarige Rotterdamse jongen, die in 1943 met zijn vader en broers, zijn intrek had genomen in hun vakantievilla 'Ommershof' aan de Graaf van Rechterenweg in Oosterbeek (nu staat daar het Vegetarisch Centrum Felixoord). Het dagboek loopt van 1 september tot en met 6 november 1944 en is dermate uniek dat enige tijd geleden werd besloten om het in boekvorm uit te geven.

Bob beschrijft eerst de twee onrustige weken voor de luchtladingen, wanneer er veel militair verkeer is en overal Duitsers worden ingekwartierd. Als de strijd om Oosterbeek losbrandt probeert hij zoveel mogelijk te zien en mee te maken. Wanneer na de Slag om Arnhem de bewoners van Oosterbeek op last van de Duitsers moeten evacueren, slaagt de familie Castendijk erin om nog tot 6 november te blijven. Ze verblijven dan in Huize Dreijerheide, bij een tante van de familie. In die periode zwerft Bob alleen of met een broer door het verlaten dorp Oosterbeek en omgeving om de gevolgen van de strijd te bekijken en om militaire souvenirs te verzamelen. Overal liggen nog wapens, munitie, parachutes, containers en andere uitrustingsstukken. Duitsers zoeken overal naar bruikbare voorraden en proberen achtergelaten Britse jeeps en brencarriers aan de praat te krijgen. Maar er liggen ook nog overal gesneuvelde militairen. Bob beschrijft alles wat hij ziet en meemaakt tot in detail, waardoor de lezer een goed beeld krijgt van de soms bizarre omstandigheden in die dagen.

Ondanks zijn jeugdige leeftijd is Bob kenner van alles wat met de oorlog te maken heeft en hij is gefascineerd door uniformen en militair materiaal. Hij is zeer nieuwsgierig en avontuurlijk ingesteld.

Voor hem is de oorlog een groot avontuur en hij heeft het juist in die eneroverende dagen prima naar zijn zin. Daarom gaf hij zijn dagboek ook de titel 'De Zeer Schone Uren', een titel die verwijst naar een Middeleeuws boek, waar hij op het Gymnasium kennis van had genomen.

Niet alleen noteerde Bob alles wat hij zag en meemaakte, maar hij beschikte ook over een fotooestel en daarmee maakte hij op zijn tochten door het dorp een serie foto's, die alle in het boek zijn afgedrukt.

De presentatie van het dagboek vond plaats op 4 november jl. op een historische plaats, namelijk in de Villa Dreijerheide, dat nu in gebruik is als kantoor. Omdat Bob Castendijk helaas enige tijd geleden is overleden, werden de eerste exemplaren van zijn boek overhandigd aan zijn twee zoons.

'De Zeer Schone Uren' door Bob Castendijk telt 160 pagina's en is geïllustreerd met een groot aantal foto's. Het boek verscheen bij uitgeverij Kontrast in Oosterbeek en is verkrijgbaar in het Airborne Museum en bij de plaatselijke boekhandels. De prijs bedraagt € 17,50.

Majoor Timothy overleden

In de Nieuwsbrieven 118 en 123 stonden artikelen over een Duitse PK foto, die op 19 september 1944 werd gemaakt op de hoek van de Utrechtsestraat en de Bergstraat in Arnhem. Een van de Britse officieren die op deze foto zichtbaar was, bleek na onderzoek majoor John Timothy te zijn.

Wij kregen bericht dat John Timothy helaas op 24 oktober 2011 is overleden.

John, die ook wel Tim werd genoemd, werd geboren in 1914. Hij nam dienst bij de Britse luchtladingstroepen in 1941, nadat er in augustus van dat jaar om vrijwilligers was gevraagd. Hij diende eerst bij het Tweede Parachutisten Bataljon en nam deel aan de actie bij Bruneval aan de kust van Frankrijk, waarbij belangrijke onderdelen van een Duits radarstation werden buit gemaakt.

Later nam hij deel aan operaties in Noord- Afrika, Italië en Arnhem. Tijdens de Slag om Arnhem was hij commandant van de R compagnie van het Eerste Parachutisten Bataljon.

FOTO AIRBORNE FORCES MUSEUM

Majoor Timothy tijdens een oefening samen met Amerikaanse parachutisten in 1942.

Hij had een Military Cross met twee 'bars'. Over zijn leven verscheen een klein boekje, getiteld 'Tim's Tale'. (Niall Cherry)

Beeldverhaal over de Slag om Arnhem

Afgelopen september verscheen het eerste deel van een beeldverhaal over de Slag om Arnhem. Het werd vervaardigd door de striptekenaar Hennie Vaessen uit Oosterbeek. Samen met zijn vrouw Tine Bouwhuis begon hij in 2010 met de voorbereidingen, die voor een belangrijk deel bestonden uit historisch onderzoek. De reden dat zij de geschiedenis van Slag om Arnhem in striptekeningen willen presenteren, is dat er bij veel mensen (vooral bij kinderen) een toenemende behoefte bestaat om alles in beeld te brengen.

In dit eerste deel 'De Brug' staan de landingen, de opmars en de strijd om de Rijnbrug in Arnhem centraal. De volgende delen zullen gaan over de gevechten in Oosterbeek en over de Polen in Driel. Van het eerste deel is ook een Engelse uitgave verschenen. De boeken zijn o.a. verkrijgbaar bij het Airborne Museum en bij de regionale boekhandels. De prijs bedraagt € 14,95.

Beeldje onthuld

Ter gelegenheid van de 65e Airborne Wandeltocht heeft de Politie Sport Vereniging (PSV) een kunstwerk aangeboden aan de Oosterbeekse gemeenschap. Het beeld, dat 'Soldaat met Bloemenkind'

heet, werd op zaterdag 3 september onthuld door Arnhem-veteraan en voorzitter van de *Arnhem Veterans Club* Johnny Peters, samen met de scholiere Emma Arfman uit Doorwerth. De PSV wil met dit geschenk uitdrukking geven aan haar erkentelijkheid voor de steun die zij al 65 jaar ontvangt van de inwoners van de gemeente bij de organisatie van de wandeltocht. Het beeld werd ontworpen door de Oosterbeekse kunstenaar Fransje Povel-Speleers en staat symbool voor alle 'Bloemenkinderen', die sinds 1945 tijdens de herdenkingsdienst op de Airborne Begraafplaats in Oosterbeek bloemen leggen op de graven van de gevallen militairen. Het bronzen beeld staat op de hoek van de Utrechtseweg en de Hartensteinlaan, tegenover het Airborne Museum.

Oproep aan ooggetuigen

In verband met een historisch onderzoek voor het schrijven van een mini-story bij de Nieuwsbrief van de VVAM, is ons lid Peter Vrolijk uit Rotterdam op zoek naar (voormalige) bewoners en anderen, die ooggetuige zijn geweest van de gebeurtenissen, die in de periode van de Slag om Arnhem plaats vonden in het gebied Wageningen - Bennekom - Renkum - Heelsum. Peter is geïnteresseerd in wat deze mensen destijds hebben waargenomen van de aanwezigheid van de Duitse troepen in dit gebied vóór de aanvang van Britse luchtlandingen. Zo is een van zijn vragen:

waar waren de Duitsers bijvoorbeeld ingekwartierd?

Ook zou hij willen weten wat de mensen zich kunnen herinneren van de vlucht van de Duitsers na de Britse luchtlandingen, de 'kortstondige bevrijding', van de eerste schermutselingen die kort daarop volgden, en van de uiteindelijke herovering van vooral de dorpen Renkum en Heelsum door de Duitsers 18 en 19 september 1944. Bestaan er dagboeken over die dagen?

Indien u denkt te kunnen helpen, hoe gering uw bijdrage ook mag lijken, neemt u dan even contact op met Peter, email: peter.vrolijk@planet.nl, telefoon 010-4209992. Uw medewerking wordt zeer op prijs gesteld.

4

FOTO: BERRY DE REUS

Op 3 september 2011 onthulde Johnny Peters, voorzitter van de *Arnhem Veterans Club* samen met scholiere Emma Arfman het beeldje 'Soldaat met bloemenkind'. Het beeldje staat tegenover het Airborne Museum.

COLOFON

De Nieuwsbrief is een uitgave van de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum, Oosterbeek en verschijnt vier keer per jaar. Het doel is bekendheid te geven aan het Airborne Museum, de activiteiten van de Vereniging Vrienden en de geschiedenis van de Slag om Arnhem. Redactie: drs. Robert P.G.A. Voskuil, Wybo Boersma en Joop Bal.

Coördinatie verzending, archivering & distributie losse nummers Nieuwsbrief: Wybo Boersma, Ede.

Vormgeving Nieuwsbrief: Hildebrand DTP, Wageningen.

Druk: Verweij Het Jonk - Wageningen

E-mail adres VVAM: info@vriendenairbornemuseum.nl.

Telefoon: (0318) 63 96 33.

Postadres: VVAM, t.a.v. Ivar Goedings, Postbus 8047, 6710 AA, Ede.

Penningmeester en Coördinator Airborne News Flash:

Vincent Luyten.

Website van de VVAM: www.vriendenairbornemuseum.nl